



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

HANDLÄGGARE

Ylva Bryngelsson
Folkhälsoutvecklare

WHO konstaterade 1986 i Ottawa Charter att hälsan skapas och upplevs av människor inom ramarna för deras vardagsliv; där de lär, arbetar, leker och älskar. Folkhälsoarbete kan beskrivas som systematiska och målinriktade hälsofrämjande eller sjukdomsförebyggande insatser och sker till stor del inom ordinarie verksamhet i såväl kommunen och hälso- och sjukvården som i andra organisationer. Denna verksamhetsplan gör inte anspråk på att förteckna allt folkhälsoarbete som planeras inför 2009 utan nämner enbart de insatser som på olika sätt berör Hälso- och sjukvårdens utvecklingsarbete och utvecklingsbudget.

Syftet med utvecklingsplanen är

- att ge en översiktlig bild av Hälso- och sjukvårdens utvecklingsplaner för 2009,
- att alla som är involverade i det lokala folkhälsoarbetet i Uddevalla skall känna till mål och budget för det område man deltar i samt vara orienterad om vad som sker vid sidan av det egna fältet,
- att vara till stöd för prioritering av ekonomi och arbetsuppgifter under året, samt
- att vara utgångspunkt för uppföljning av folkhälsoavtalet mellan Uddevalla kommun och Hälso- och sjukvårdsnämnden i Trestad.

Hälso- och sjukvårdens råd

Folkhälsans utvecklingsarbete styrs av hälso- och sjukvårdens råd vars ändamål är:

- att verka för att implementera den nationella folkhälsopolitiken i Uddevalla kommuns ordinarie arbete,
- att bevaka och plädера för folkhälsoaspekten i olika forum och inför beslut,
- att utifrån av kommunfullmäktige antagen folkhälsoplan samordna, planera, initiera och förankra det kommunövergripande folkhälsoarbetet,
- utifrån avtal mellan Uddevalla kommun och Hälso- och Sjukvårdsnämnd 3 arbeta för att förbättra folkhälsan för befolkningen inom kommunen,
- att samordna och samverka med olika parter med inriktning mot ett befolkningsinriktat hälsofrämjande och förebyggande folkhälsoarbete inklusive skadeförebyggande arbete knutet till WHO-utmärkelsen *En säker och trygg kommun*,
- att utgöra ett forum och en resurs för folkhälsofrågor,
- årligen utse pristagare till Uddevalla kommuns Folkhälsopris.

Uddevalla Hälso- och sjukvårdens råd består av följande ledamöter:

- 5 stycken politiska ledamöter utsedda av Uddevalla Kommunstyrelse, en av dessa utses till ordförande,
- 2 stycken politiska ledamöter utsedda av Hälso- och Sjukvårdsnämnd 3, en av dessa utses till vice ordförande,



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

2 (13)

- Samtliga förvaltningschefer för Uddevalla kommuns förvaltningar samt räddningschefen,
- Chefen för Primärvården i Uddevalla samt ytterligare representanter för primärvården.

I Hälsopolitiska rådets presidium ingår ordföranden och vice ordföranden samt folkhälsoutvecklaren.

Folkhälsoavtal

Ett förnyat avtal mellan Uddevalla kommun och Trestads Hälso- och sjukvårdsnämnd om folkhälsosamverkan gäller 2008-2011. I detta står bl.a. att folkhälsoarbetet skall innehålla målinriktade organiserade hälsofrämjande och primärpreventiva insatser riktade till samhälle eller befolkningsgrupper och att dessa skall bygga på:

- Sveriges nationella folkhälsomål
- Västra Götalandsregionens folkhälsopolicy
- Hälso- och sjukvårdsnämnden i Trestad Mål- och inriktningsdokument
- Uddevalla kommuns Program för folkhälsa med årliga utvecklingsplaner
- Valfärdsbokslut

Sveriges folkhälsomål

Sveriges riksdag antog i april 2003 ett nationellt övergripande mål för folkhälsoarbetet ”att skapa samhällseliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor hos hela befolkningen”, detta mål konkretiseras i elva målområden:

- 1: Delaktighet och inflytande i samhället
- 2: Ekonomiska och sociala förutsättningar
- 3: Barns och ungas uppväxtvillkor
- 4: Hälsa i arbetslivet
- 5: Miljöer och produkter
- 6: Hälsofrämjande hälso- och sjukvård
- 7: Skydd mot smittspridning
- 8: Sexualitet och reproduktiv hälsa
- 9: Fysisk aktivitet
- 10: Matvanor och livsmedel
- 11: Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

De första sex målområdena handlar om de förhållanden i samhället och omgivningen som i första hand påverkas genom opinionsbildning och politiska beslut. De fem sista målområdena rör levnadsvanor som individen själv påverkar men där den sociala miljön ofta spelar en mycket stor roll.

Västra Götalandsregionens folkhälsopolicy

Folkhälsokommittén arbetar med en ny folkhälsopolitisk policy med utgångspunkt från *Vision Västra Götaland – Det goda livet* och det nationella folkhälsomålet ”Att skapa samhällseliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Ett förslag till ny



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

policy har varit ute på remiss under hösten 2008, beslut beräknas fattas av Regionfullmäktige under våren 2009.

Den folkhälsopolitiska policyn anger färdriktningen för utvecklingen av folkhälsoarbetet i Västra Götaland. I remissförslaget till ny policy fastslås att en god folkhälsa är en förutsättning för en hållbar utveckling och tillväxt. I policyn framställs vidare sex utmaningar för folkhälsoarbetet:

Att skapa förutsättningar för

- jämlika och jämställda levnadsvillkor
- trygga och goda uppväxtvillkor
- livslångt lärande
- ökat arbetsdeltagande
- åldrande med livskvalitet, samt
- goda levnadsvanor

Hälso- och sjukvårdsnämnden i Trestads Mål och inriktning

Hälso- och sjukvårdsnämnderna är beställarnämnder med uppdrag att verka för att förbättra folkhälsan i samverkan med andra samhällsaktörer. Nämndernas mål och inriktning utgår från befolkningens behov och ska vara vägledande och ge stöd till det lokala folkhälsoarbetet. I Mål och inriktning fastställs att det förebyggande folkhälsoarbetets främsta uppgifter är att ge människor kunskap och möjlighet att kunna påverka sin egen livssituation samt stimulera hälsofrämjande levnadsvanor.

Av de mål som fastställs berör i första hand följande det lokala folkhälsoarbetet:

- Barns och ungas samt vårdnadshavares förmåga att hantera risker och bemästra svårigheter ska öka
- Den fysiska aktiviteten ska öka och matvanorna förbättras för grupper med sämre hälsa
- Förekomst av övervikt och fetma ska minska
- Bruket av alkohol och tobak ska minska
- Förekomsten av sexuellt överförbara sjukdomar ska minska
- Antalet kariesfria barn och ungdomar ska öka

Uddevalla folkhälsoplan 2002/Program för folkhälsa

Nuvarande folkhälsoplan gäller sedan 2002. I denna fastställs visionen ”att alla skall ha folkhälsoglasögonen i vardagen”, som pekar på det gemensamma och långsiktiga ansvaret för folkhälsan. Att skapa förutsättningar för en god hälsa för alla som bor i Uddevalla kräver tvärssektoriell samverkan och ett engagemang från dem som har det direkta ansvaret för t.ex. skola, bostäder, trafikmiljö och äldreomsorg.

Ett nytt folkhälsoprogram håller på att tas fram som anknyter till de nationella målområdena. Verksamhetsplanen är därför uppbyggd efter de målområden som hälsopolitiska rådet prioriterat.



Välfärdsbokslut

Välfärdsbokslutet visar att hälsoläget i huvudsak är gott i Uddevalla och att det finns goda förutsättningar för folkhälsa och välfärd. Det finns dock exempel på områden som kräver extra uppmärksamhet för att säkerställa befolkningens hälsa och livskvalitet:

- Antalet anmälda brott och våldsbrott är lägre i Uddevalla än snittet för riket, dock är varje våldsbrott ett för mycket.
- Antalet vårdade i slutenvård på grund av skador är högre i Uddevalla än i riket.
- Färre barn i Uddevalla än rikets snitt lever i ekonomiskt utsatta hushåll, men andelen är mycket hög bland barn med utländsk bakgrund.
- Andelen ungdomar som efter årskurs 9 är behöriga till gymnasiet är något lägre i Uddevalla än i riket. Pojkar med utländsk bakgrund har särskilt svårt att nå behörighet och för dessa är andelen som blir godkända betydligt lägre än snittet i riket.
- Ohälsotalet är högt i Uddevalla men sjunker. Kvinnor är betydligt mer sjukskrivna än män.
- Arbetslösheten i Uddevalla är högre än snittet för riket. Unga vuxna har ofta svårt att ta sig in på arbetsmarknaden och sämre ekonomi
- Uddevalla har två områden med utanförskapsindex under 65.
- Jämställdhetsindex för Uddevalla är visserligen något bättre än snittet men har sjunkit de senaste mätperioderna.

Budget och utvecklingsinsatser 2009

Övergripande	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/Övrigt
Folkhälsoutvecklare	628	Lön och personalkostnader	315	315
samt övergripande folkhälsoutveckling	629	Administration inkl. samverkan, resor, välfärdsbokslut och marknadsföring	50	50

Folkhälsoutvecklaren

Folkhälsoutvecklaren är Hälsopolitiska rådets tjänsteman. Organisatoriskt tillhör folkhälsoutvecklaren kommunledningskontorets utvecklingsavdelning. I avtalet mellan kommunen och Hälso- och sjukvårdsnämnden fastslås att folkhälsoutvecklaren skall vara heltidsanställd. Vidare fastslås att kommunen ska vara huvudman för folkhälsoutvecklaren medan finansieringen av tjänsten och därtill knutna kostnader fördelas enligt hälftenprincipen. Folkhälsoutvecklarens arbetsuppgifter:

- Att samordna och stimulera till tvärsektorieell samverkan inom olika folkhälsofrågor. Utöver de lokala nätverken och samverkansgrupperna ingår Folkhälsa i Uddevalla i regionala, nationella och internationella nätverk kopplade till folkhälsa och En säker och trygg kommun.
- Att vara sakkunnig i folkhälsofrågor och resurs för såväl politiken och förvaltningarna som för olika organisationer i Uddevalla.



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

5 (13)

- Att bedriva omvärldsbevakning och framtidsspaning för att orientera och utveckla Uddevallas folkhälsoarbete i förhållande till omvärlden.
- Att ansvara för framtagande av Uddevallas välfärdsbokslut.
- Att ansvara för framtagande av årlig utvecklingsplan, budget och uppföljning för Hälsopolitiska rådet.

Tvärsektoriell samverkan

Folkhälsa i Uddevalla bedrivs till stor del i form av nätverk och samverkansgrupper. Utöver de lokala nätverken och samverkansgrupperna ingår Folkhälsa i Uddevalla i regionala, nationella och internationella nätverk kopplade till folkhälsa och En säker och trygg kommun/Safe Community.

Välfärdsbokslut

Ett välfärdsbokslut presenteras vartannat år (ojämna) i samband med kommunens årsredovisning. Syftet med Välfärdsbokslutet är att fungera som styrinstrument för insatser som bidrar till en folkhälso- och välfärdsutveckling i linje med de mål och ambitioner som är fastslagna. Välfärdsbokslutet ska även fungera som uppföljningsinstrument. Ett folkhälsoindex tas fram med indexerade nyckeltal. Detta presenteras i välfärdsbokslutet och kommunens årsredovisning och är också ett mått i kommunens styrkort.

Marknadsföring och information

Marknadsföring och information såväl via annonser och informationsbroschyrer som via hemsidan är viktigt för att kommunicera med kommuninvånarna såväl som med olika aktörer inom folkhälsoområdet. Folkhälsa i Uddevalla deltar också regelbundet vid olika mässor och events för att stimulera till kommunikation och informera om folkhälsoarbetet.

Uddevalla kommuns Folkhälsopris

Uddevallas folkhälsopris syftar till att uppmuntra goda exempel på insatser inom folkhälsoområdet och stimulera till fortsatt arbete för att främja befolkningens hälsa. Folkhälsopriset, som består av 10 000:- och ett diplom, utdelas årligen till ”enskild person/personer, förening, organisation, företag eller förvaltning som på ett utmärkande sätt arbetat för att främja hälsa eller förebygga ohälsa för Uddevallas invånare”.

Nationellt målområde 1:	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/Övrigt
Delaktighet och inflytande i samhället	631	Projektmedel Dalaberg	200	200
		Barnkonventionen	5	5
		Frivilligcentrum: Volontärlots	52	52

Inom målområdet ryms demokratisk delaktighet, jämställdhet, diskriminering, socialt och kulturellt deltagande, socialt stöd samt fysisk tillgänglighet.



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

6 (13)

Projektmedel Dalaberg

Samverkansgruppen Navet kommer under 2009 att fördela projektmedel från HPR inom sitt verksamhetsområde på Dalaberg och Hovhult i norra Uddevalla. Utanförskapet är stort i dessa två stadsdelar med stor arbetslöshet, låga inkomstnivåer, dåliga skolresultat och lågt valdeltagande.

Skälet till att projektmedlen går via Navet är de korta beslutsvägar och den lokaldemokrati som är viktig för att uppnå ungdomsinflytande och tro på samhället som demokratiinstans. Navet hanterar ansökningar utifrån de kriterier för folkhälsoutvecklingsmedel som gäller för Hälsopolitiska rådet och redovisar årligen hur medlen använts.

Barnkonventionen

I Uddevalla har sedan 2002 arrangerats frukostmöten i syfte att hålla diskussionen om barnkonventionen levande. Frukostmötena erbjuder ett informellt mötesforum över gränserna med barnkonventionen och våra barn och unga som gemensam nämnare. Frukostmötena om barnkonventionen ger möjlighet till såväl information som diskussion om hur vi i olika verksamheter och tillsammans arbetar för att leva upp till konventionens intentioner. Nio frukostmöten planeras för 2009.

Frivilligcentrum: Frivilliglots

Frivilligcentrum har för 2009 beviljats bidrag för att utveckla sin verksamhet för att fungera som lots mellan enskilda, föreningar och verksamheter. Frivilligcentrum har funnits sedan 1994 och har inom den egna verksamheten administrerat volontärer till gagn såväl för den enskilda volontären som för den som har fått hjälp. De beviljade medlen ska gå till att utveckla verksamheten med en lotsfunktion där föreningars och verksamheters behov kan matchas mot volontärers önskemål och på så sätt kommer det frivilliga sociala arbetet i Uddevalla att stimuleras och bidra till hälsa och livskvalitet för fler.

Övrigt

I Uddevalla finns Ungdomsråd och Ungdomsfullmäktige som stödjande strukturer för delaktighet och demokrati. Hälsopolitiska rådet ställer sig positiv till utveckling av dessa forum och använder dem som remissinstans inför beslut vid lämpliga ärenden.

Nationellt målområde 2	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/ Övrigt
Ekonomiska och sociala förutsättningar	632	Brottsförebyggande	45	45
		U-a Gymn: Tema våld	18	18
		Fridsam	35	35+46 ¹
		Samverkansgruppen: Hedersrelaterat	90	90

¹ Beviljade medel från Länsstyrelsen



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

7 (13)

Inom målområdet ryms ekonomiska villkor, arbetsmarknadsposition, utbildningsnivå samt trygghet i närmiljön.

Brottsförebyggande

Arbetet leds av Uddevalla Brottsförebyggande råd som består av representanter från Polis, Svensk Handel, Företagarna, Fältenheten, Ungdomsmottagningen, Bohusläns Säkerhetstjänst, Länsförsäkringar, BoU, Tekniska, M&S, KoF och dessutom drogförebyggande samordnare, trafikinformator och folkhälsoutvecklare.

Fokus för det brottsförebyggande arbetet i Uddevalla ligger på ungdomar. Utvecklingsmedel går till insatser för att öka tryggheten i centrum under helgkvällar/-nätter och att öka kunskapen kring brottslighet och brottsförebyggande insatser. Möjlighet för hälftenfinansiering finns vid deltagande i konferens/utbildning inom brottsförebyggande arbete med syfte att sprida effektiva metoder och arbetsätt.

Utvecklingsarbete finns också kring unga kriminella, skolmedling och grannsamverkan mot brott.

U-a Gymn: Tema våld

Uddevalla Gymnasieskola har beviljats bidrag för att för andra året i rad genomföra en temadag kring våld och dess konsekvenser. Målgruppen är samtliga elever i årskurs 3 på gymnasiet inklusive de elever som går på fristående gymnasier i kommunen.

Fridsam

Samverkansgruppen för arbetet mot våld mot kvinnor (Fridsam) består av representanter från Nu-sjukvården, primärvården, Kvinnojouren, Brottsofferjouren, Åklagarkammaren, Polisen, Socialtjänsten och Folkhälsoutvecklaren.

Under 2009 kommer arbetet med att revidera den tvärsektoriella handlingsplan för arbetet mot våld mot kvinnor som antogs 2006. Extra medel till detta har beviljats av Länsstyrelsen (46').

Revideringen kommer att ske med hjälp av workshops med inblandande aktörer.

Två utbildningsdagar kommer också att genomföras under året.

Samverkansgruppen: Hedersrelaterat

Samverkansgruppen kring hedersrelaterad problematik i Uddevalla har beviljats bidrag för att anordna föreläsningar för föräldrar och elever med invandrarbakgrund på Individuella programmet och på Ramnerödsskolans högstadium och föreläsningar för polisen och skolpersonal om hedersrelaterad problematik

De kommer också att arbeta på SFI och hålla föräldraträffar i Uddevallas norra stadsdelar kring bl.a. uppfostran utan åga, skolgång i Sverige, fritidsintressen och genusperspektiv.

Medel har också avsatts till kompetensutbildning.



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

8 (13)

Nationellt målområde 3	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/ Övrigt
Barns och ungas uppväxtvillkor	633	Föräldrastöd	60	60

Inom målområdet ryms barns miljö i hemmet, förskolan och skolan samt barns kompetenser. Insatser inom barnsäkerhetsområdet behandlas under målområde 5.

Föräldrastöd

Den politiska majoriteten i Uddevalla kommun har i den strategiska planen prioriterat stöd till föräldrar och familjer. Kommunstyrelsen har tillsatt en Familjeberedning som har till uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för föräldrastödsarbetet och att arbeta för att ett generellt föräldrastöd ska erbjudas under hela barnens uppväxt. En utvecklare är anställd på kommunledningskontorets utvecklingsavdelning för att i samarbete med Familjeberedningen arbeta fram och förankra planen.

Utvecklingsmedel från Hälsopolitiska rådet har avsatts för insatser kopplade till åtgärdsplanen.

Nationellt målområde 5	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/Övrigt
Miljöer och produkter	634	En Säker och trygg kommun/Safe Community - övergripande	30	30
		KLK: Närdemokrati - ökad delaktighet och trygghet	50	50
		Barnsäkerhet	115	115
		Äldresäkerhet	60	60
		Soc & Rtj: Hemvaktmästare	190	190
		Soc: Förebyggande hembesök	264	264
		Allergi	10	10
		Tekn/Kustom: Trafiksäkerhet vid skolor	65	65
		En säker och trygg förening	50 ²	50

Inom målområdet ryms buller samt miljöer och produkter som kan relateras till skador.

En Säker och trygg kommun/Safe Community

Uddevalla Kommun är sedan 1998 utnämnd av WHO till En säker och trygg kommun/Safe Community, under 2008 skedde en återutnämning. Detta innebär en förpliktelse att arbeta systematisk med skadeförebyggande arbete enligt följande indikatorer:

1. En infrastruktur baserad på kommuninvånarnas deltagande och samarbete, ledd av en tvärsektoriell grupp som är ansvarig för främjande av säkerheten i kommunen;

² Överflyttning påbörjat projekt



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

9 (13)

2. Långsiktiga, varaktiga program omfattande båda könen och alla åldrar, miljöer och situationer;
3. Program som riktas mot högriskgrupper och –miljöer samt program som främjar säkerhet för utsatta grupper;
4. Program som dokumenterar skadors frekvens och orsaker;
5. Utvärdering för att bedöma programmets processer och effekten av förändringar;
6. Fortgående deltagande i nationella och internationella "Safe Community" nätverk.

Arbetet med en säker och trygg kommun leds av Hälsopolitiska rådet tillsammans med en tvärasektoriell referensgrupp.

KLK: Närdemokrati - ökad delaktighet och trygghet

Den 1 september 2008 startar ett treårigt EU-projektet med mål att ta tillvara medborgares engagemang och vilja att påverka sitt närområde. Under projektperioden ska 5-6 geografiska områden utses som närdemokratiområden. En väsentlig del i bildande av närdemokratiområden är att det görs en grundlig platsanalys så att medborgarna skaffar sig en gemensam bild av närområdet. Som metod för del i denna process kommer Trygghetsvandringar att användas. Trygghetsvandringen ska visa på olika målgruppers rädsla eller farhågor för skador och olyckor i närområdet, otrygga platser eller otrygga situationer, hur trivsel och gemenskap kan ökas i området och hur identiteten stärks. Hälsopolitiska rådet har beviljat medel för den del av projektet som avser trygghetsvandringar.

Barnsäkerhet

Arbetet med barnhälso- och barnsäkerhetsfrågor för de yngre åldrarna samordnas av barnsäkerhetsgruppen som har representanter från Barn och utbildningsförvaltningen, Tekniska kontoret, BVC, Familjeförskolan, Centrala barnhälsovården, Skolhälsovården, Uddevallahem, medborgarkontoret samt folkhälsoutvecklaren. För skolåldern och uppåt finns flera samverkansgrupper som berörs, framför allt drogförebyggande gruppen, Uddevalla Brottsförebyggande råd, Trafiksäkerhetsgruppen och nätverk för föräldrastöd. Utvecklingsmedel är avsatta för förstahjälpen-utbildningar till småbarnsföräldrar, samverkan och utbildning.

Äldresäkerhet

Äldresäkerhetsarbetet samordnas av äldresäkerhetsgruppen, en tvärasektoriell samverkansgrupp med representanter från Primärvården, olika former av äldreomsorg, pensionärs- och handikapporganisationer, Frivilligcentrum, Socialtjänstens rehab samt folkhälsoutvecklaren.

Arbetet med äldresäkerhetsombud fortsätter och två utbildningsdagar kommer att anordnas under året. Äldresäkerhetsombuden finns inom äldreomsorgen, primärvården samt pensionärs- och handikapporganisationer och har som en del i sitt arbete att sprida information och bidra till att äldresäkerhetsarbetet befästs i praktiken.



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Under hösten 2009 kommer en Seniormässa att anordnas. Seniormässor har sedan många år genomförts med 1,5 års mellanrum och erbjuder information om äldresäkerhet, olika myndighetserbudanden, fritidsaktiviteter m.m.

Soc & Rtj: Hemvaktmästare

Socialtjänsten och Räddningstjänsten samarbetar för att erbjuda en "fixar-tjänst". Målgruppen är funktionshindrade eller äldre över 75 år i Uddevalla kommun, oberoende av boendeform. Syftet är att förebygga fallskador och olyckor i hemmet genom att utföra vardagssysslor som skulle innebära fara, genom att vid hembesöken erbjuda en säkerhetsrond för att identifiera och åtgärda dolda risker i hemmet.

Soc: Förebyggande hembesök

Förebyggande hembesök hos äldre är ett annat projekt som riktar sig till de invånare som kommunen inte har sjukvårds- eller hemtjänstansvar för utan som man ur ett folkhälsoperspektiv vill stödja för att förebygga ohälsa samt minska fallskador och andra olyckor i hemmet.

Allergi

Uddevallas allergikommitté är en samverkansgrupp bestående av representanter från Elevhälsan, förskolan, Tekniska kontoret, Miljö och Stadsbyggnad, Apoteket, Astma- och allergiförbundet, Kostansvarig BUN samt folkhälsoutvecklaren. Allergihandlingsplanen som antogs av 2003 ersattes under 2008 med inslag i Öppet Uddevalla, program för funktionshinderfrågor.

Tekn/Kustom: Trafiksäkerhet vid skolor

Trafiksäkerhetsarbetet leds i stor utsträckning av Kustom-samordnaren som sedan hösten 2007 har hjälp av en tvärsektoriellt sammansatt trafiksäkerhetsgrupp. Trafiksäkerhetsarbete är en viktig del av det skadeförebyggande arbetet som berör samtliga åldersgrupper. Tekniska kontoret/Kustom har beviljats medel för att prova en ny typ av säkerhetsfrämjande teknik i anknytning till barns skolvägar.

En säker och trygg förening

Uddevalla har påbörjat ett projekt för att utbilda och certifiera säkra och trygga föreningar. Ett utbildningsprogram kring säkerhet och hälsa erbjuds föreningarna som efter utvecklande av sitt säkerhetsarbete kan erhålla utnämningen "En säker och trygg förening". Syftet med satsningen är att minska risken för skador i föreningslivet samt öka beredskapen för ett gott omhändertagande vid tillbud. Under 2008 tog planeringsarbetet för detta ett uppehåll, under 2009 beräknas arbetet att återupptas och de medel som avsattes i budgeten 2008 finns då tillgängliga.



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

11 (13)

Nationellt målområde 8	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/ Övrigt
Sexualitet och reproduktiv hälsa	636	Samverkan Sex & samlevnad	10	10
		Kraftsamling mot klamydia	470/4 ³	

Samverkan Sex & samlevnad

Hälsopolitiska rådet samverkar med Ungdomsmottagningen och skolorna för att sprida information om STI och oönskade graviditeter samt en positiv sexualitet. Möjlighet finns också att söka hälftenfinansiering för utbildningar med syfte att sprida effektiva metoder och arbetssätt

Kraftsamling mot klamydia

Under våren 2009 planeras en kraftsamling kring klamydia (och andra sexuellt överförbara sjukdomar samt oönskade graviditeter) i samarbete med de tre övriga trestadskommunerna. Ett koncept med klassrumsdialog, film och teaterföreställning med Carl-Einar Häckner som testats och utvärderats i Skaraborg kommer att användas. Syftet med kraftsamlingen är att väcka känslor, skapa debatt och på lång sikt uppnå ett ändrat beteende hos både tjejer och killar. Ungdomsmottagning, elevhälsa och pedagoger på skolorna är nyckelpersoner för att nå målgruppen gymnasieelever åk 2 och 3 samt eventuellt Högskolan Väst.

Nationellt målområde	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/ Övrigt
Målområde 9 och 10: Fysisk aktivitet Matvanor och livsmedel	637	Fysioteket/ Friskvårdsinformation	30	30
		PV Sjukgymn: Övervikt och fetma	166	166
		MSB/KLK: Upplev Uddevalla	30	30
		Samverkan Mat och fysisk akt	20	20
		HHS/SV/F&S: Mat/motion för seniorer	25	25
		Mat för små och lite större magar	140	140

Fysioteket/ Friskvårdsinformation

För att nå befolkningen i stort med information om livsstilsfaktorer och aktivitetsförslag finns sedan 2004 Hälsotorget i samarbete mellan primärvård, kommun, näringsliv, studieförbund och föreningsliv. Under 2009 kommer Hälsotorget att omarbetas och omlokaliseras. Föreläsningar kring en hälsofrämjande livsstil riktade till befolkningen kommer också att genomföras under året.

PV Sjukgymn: Övervikt och fetma

Primärvården/Sjukgymnastiken har beviljats medel för ett projekt riktat till överviktiga mellan ca 9-12 år samt deras föräldrar. Syftet med projektet är att ge barn och föräldrar verktyg för

³ Bidrag om 470' beviljat till Trestadskommunerna gemensamt av HSN utanför folkhälsoavtalet



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

12 (13)

att motverka övervikt och förebygga utvecklingen av fetma samt vara en del av behandlingen vid befintlig fetma. Projektet består av kombinerad gruppverksamhet med kost- och motionsråd för överviktiga barn och deras föräldrar samt en träningsgrupp i bassäng för barnen 2 ggr/v tillsammans med sjukgymnast. Till gruppverksamheten tillkommer också individuella samtal och uppföljningar med sjukgymnast från primärvården samt dietist från Centrala Barnhälsovården i Uddevalla. Projektet sker i samarbete med skolhälsovården där den initiala kontakten med barnen sker på ett naturligt sätt.

MSB/KLK: Upplev Uddevalla

Miljö och stadsbyggnad har tillsammans med Kommunledningskontoret beviljats utvecklingsmedel för att genomföra en aktivitetsdag för Uddevallas invånare. Syftet med "Upplev Uddevalla" är att det skall vara en årligen återkommande dag där kommunens invånare får tips och idéer om olika aktiviteter och utflyktsmål inom natur- och kulturområdet i Uddevalla. Man kan sedan lättare på egen hand ta sig ut vilket ökar den fysiska aktiviteten. Osäkerhet kring möjligheten att röra sig i naturen och vilka besöksmål som finns är fortfarande en hindrande faktor för många att ge sig ut. "Upplev Uddevalla" vill peka på kommunens tillgångar inom natur- och kulturområdet och allt som gjorts för att göra dessa värden tillgängliga.

Samverkan Mat och fysisk aktivitet

Medel har avsatts för att bygga upp ett utökat samarbete med olika aktörer kring en hälsosam livsstil.

HHS/SV/F&S: Mat/motion för seniorer

Hushållningssällskapet, Friskis&Svettis och Studieförbundet Vuxenskolan har gemensamt beviljas medel för att projekt som syftar till ett mer hälsosamt seniorliv. Projektet består av Informationsträffar, teoretiska utbildningspass om rörelse, motion och motivation, mat och måltider samt praktiska pass med seniorgympa. Målgruppen är seniorer (65+) i Uddevalla.

Mat för små och lite större magar

För att grundlägga goda matvanor tidigt arbetar Folkhälsa i Uddevalla tillsammans med Hushållningssällskapet och BVC med matinformation till småbarnsföräldrar med barn i introduktionsåldern. Särskilt fokus finns på föräldrar med utomnordisk bakgrund samt unga föräldrar.

Föreläsningar med praktiska inslag planeras även att hållas för föräldrar med lite äldre barn. Under 2008 påbörjades ett arbete med att diskutera mat och måltider med pedagogisk personal i förskolan. Detta kommer att fortsätta under 2009.



UDDEVALLA KOMMUN
KOMMUNLEDNINGSKONTORET

HÄLSOPOLITISKA RÅDETS UTVECKLINGSPLAN 2009

13 (13)

Nationellt målområde	Akt.	Beskrivning	HSN	Kommun/Övrigt
Målområde 11: Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel	638	Drogförebyggande inklusive tobak	150	500
		Skolavslutningsarrangemang	25	40

Drogförebyggande inklusive tobak

Att arbeta alkohol-, drog- och tobaksförebyggande är en viktig långsiktig uppgift för folkhälsoarbetet. I Uddevalla finns en Drogförebyggande samordnare som är anställd inom Socialtjänstens avdelning för förebyggande socialt arbete. Drogförebyggande samordnaren är sakkunnig i ämnet för kommunens förvaltningar och politiker. Tjänsten finansieras av Socialtjänsten, Kultur och fritid samt Barn och utbildning. Kopplat till samordnaren finns en samverkansgrupp, Drogförebyggande gruppen, med representanter från skola, fritid, polis, socialtjänst m.fl..

Under våren 2009 kommer en revidering av Uddevalla kommuns alkohol- och drogpolitiska program att göras. Då programmet skall utvecklas i takt med samhället kommer vissa justeringar att föreslås.

Resultatet av drogvanundersökningar som gjorts i Uddevalla för år 9 och 2: året på gymnasiet under 2007 ligger till grund för fortsatt arbete. Fokus kommer att ligga på konsekvenserna av alkoholdrickandet, såsom misshandel och oönskat/oskyddat sex, och hur vi kan arbeta med det.

Utbildning av krogarnas serveringspersonal i Ansvarsfull alkoholservice kommer att genomföras.

En rollspelsutställning, "Leka med döden", som arrangeras i olika städer kommer till Uddevalla under hösten 2009. Utställningen berör ämnet rattfylleri och riktar sig till åk 2 gymnasieelever i regionen.

Diverse föreläsningar för kommunens personal i alkohol- och drogfrågor kommer att anordnas. Bland annat kring verktyg för hur man kan upptäcka ett riskbruk hos unga människor.

En särskild satsning kommer att fokusera på att tillsammans med Kultur och fritidsförvaltningen utveckla det drogförebyggande arbetet på Dalabergs fritidsgård.

Skolavslutningsarrangemang

Skolavslutningsarrangemang för högstadieåldrarna kommer att anordnas. Arrangemanget sker i samarbete med ungdomar och mellan olika förvaltningar.

Ylva Bryngelsson
Folkhälsoutvecklare
Utvecklingsavdelningen/KLK